

2020

TØNDER
KOMMUNE

§16b Miljøtilladelse af husdyrbrug
Vennemosevej 60, 6270 Tønder

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	6
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	6
4) Lokalisering og landskab	6
5) Ammoniak	6
6) Lugt	7
7) Øvrige emissioner og gener	7
8) Reststoffer, affald og naturressourcer	9
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	9
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	10
VILKÅR	11
HØRINGER	14
KLAGEVEJLEDNING	14
BILAG	14

INDLEDNING

Jørgen Peter Thorøe har den 7. september 2020 søgt om miljøtilladelse på ejendommen Vennemosevej 60, 6270 Tønder

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 219033) med tilhørende bilag.

Tilladelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Historik

Husdyrbruget har en kapitel 5 miljøgodkendelse fra 2007. Der er i 2013 meddelt en § 19 accept til fulde stalde. Miljøgodkendelsen blev revurderet i 2019. Miljøgodkendelsen bortfalder når der meddeles miljøtilladelse efter § 16b.

Miljøtilladelse § 16b – 2020

Ansøger oplyser:

Denne miljøansøgning indsendes for at kunne overgå fra den nuværende produktionstilladelse til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer. Der sker således ingen udvidelse eller ændringer.

De nye regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse.

Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Produktionsarealerne ændres ikke i forbindelse med denne ansøgning.

Over de senere år er der sket en effektivisering i svineproduktionen, der gør, at den daglige tilvækst er øget, og endvidere efterspørger slagterierne større slagtesvin, hvorfor afgangsvægten er stigende. Ansøgningen er derfor erhvervsmæssig nødvendig.

AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE

Tønder Kommune meddeler 2. december 2020 miljøtilladelse til husdyrbruget på Vennemosevej 60, 6270 Tønder med de stillede vilkår.

Tilladelsen er meddelt jf. § 16b i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der tillades følgende:

Produktionsareal:

1297 m² - drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin

Gødningsareal

749 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Tilladelsen bygger på ansøgning nr. 219033 indsendt via husdyrgodkendelse.dk

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Per Hendriksen
Miljømedarbejder

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 1176 af 23-07-2020 om miljøregulering af dyrehold og opbevaring og anvendelse af gødning.

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDE- RING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Vennemosevej 60, 6270 Tønder

Ejendomsnr. : 5500016559

CVR: 14575189

CHR: 79348

2) Ejer

Hans Siegfried Oldsen

C/o – LHN - Industriparken 1, 6360 Tinglev

CVR: 34793417

Tlf.: 24754794

3) Ansøger:

Jørgen Peter Thorøe

Bovlund Bjergvej 8, 6535 Branderup

Mobil: 40175409

E-mail: j.p.thoroe@mail.dk

4) Rådgiver

Ulla Refshammer Pallesen – LandboSyd

Tlf.: 61558262

E-mail: upa@landbosyd.dk

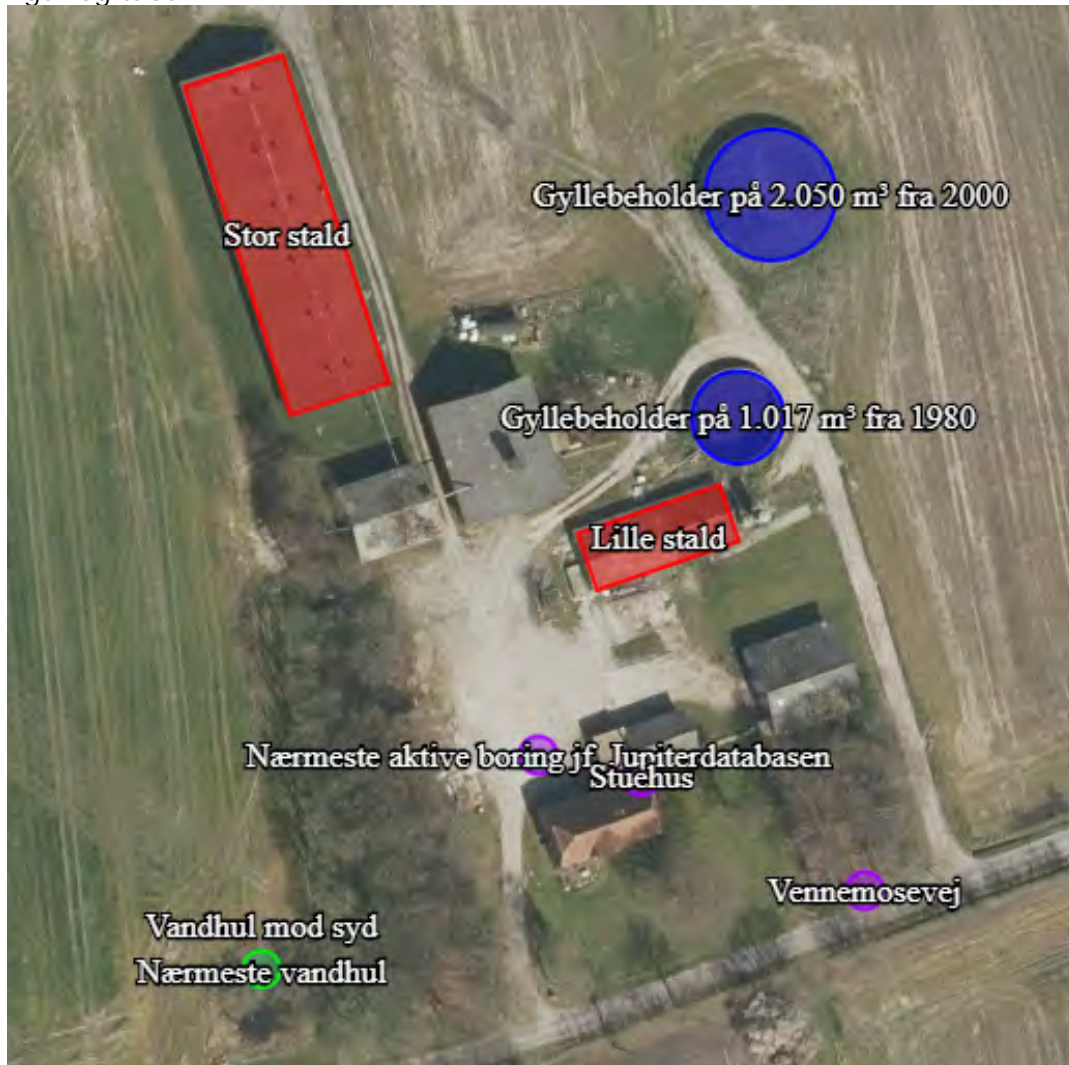
5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ingen andre husdyrbrug med miljømæssig samdrift.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af staldanlæg mv.

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Stor stald	1330 m ²	1027 m ² - drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
Lille stald	334 m ²	270 m ² - drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
Opbevaringslagre		Lagertype/gødningstype
Gyllebeholder – 1017 m ³		Flydende
Gyllebeholder – 2050 m ³		Flydende
		Areal m ²
		249 m ²
		500 m ²

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 7

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering
Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 7

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers oplysninger og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 8

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af at der ikke bygges nyt og ikke ændres i eksisterende bygninger vil der ikke være påvirkninger.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 8

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger er der ingen væsentlig miljømæssig forbindelse til andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 8 - 11

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

Da der ikke etableres nye bygninger har denne tilladelse ingen væsentlig indflydelse på de landskabelige værdier.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur – Kongsbjerg Mose - ligger ca. 2,4 km nord for husdyrbrugets anlæg. Beregninger i ansøgningsystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur - Høgslund Mose - ligger ca. 2,4 km nord-nordvest for anlægget. Beregninger i ansøgningsystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur vil ikke modtage en øget deposition af ammoniak fordi emissionen fra husdyrbruget er uændret og fordi placeringen af husdyrbrugets ammoniakilder er uændret.

Natura 2000-områder

Nærmeste natura 2000-område er Kongsbjerg Mose (en del af Kongens Mose og Draved Skov) der ligger ca. 2,4 km nord for husdyrbruget. Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år i nærmeste punkt af området.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Ingen naturområder omfattet af § 3 vil modtage en øget deposition af ammoniak fordi emissionen fra husdyrbruget er uændret og fordi placeringen af husdyrbrugets ammoniakilder er uændret. På den baggrund vil projektet ikke medføre en tilstandsændring af naturområderne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgenæafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Vennemosevej 62	0	NY	190,7	190,7	346,1	Ja
Åbenråvej 14, Lokalplanlagt	0	NY	418,8	376,9	3289,5	Ja
Abild Ejerlav, Abild	0	NY	561,9	561,9	3747,1	Ja

Tabel: Lugtberegning

Ansøger oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15

Tønder Kommune vurderer:

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

På baggrund af beregningerne i ansøgningen, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering herunder afstanden til nærmeste naboer vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Der stilles derfor ingen vilkår.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 16-17

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19-20

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle mv. ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld samt vilkår om håndtering af affald og brændstof.

På den baggrund vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17-18

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17-18

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuel spild kan opsamles.

8) Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17-18:

Tønder Kommune vurderer:

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Naturressourcer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18-19:

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes, at det skønnede forbrug af vand, olie og el er i overensstemmelse med husdyrbrugets produktion og størrelse. For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og ventilationsanlæg.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget anvender naturressourcerne forsvarligt.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3283 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør netop 3283 kg N/år.

Produktionsarealerne er indrettet så BAT er overholdt.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde (Kongens Mose – Draved Skov) ligger ca. 2 km nord for husdyrbruget. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Vennemosevej 60 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

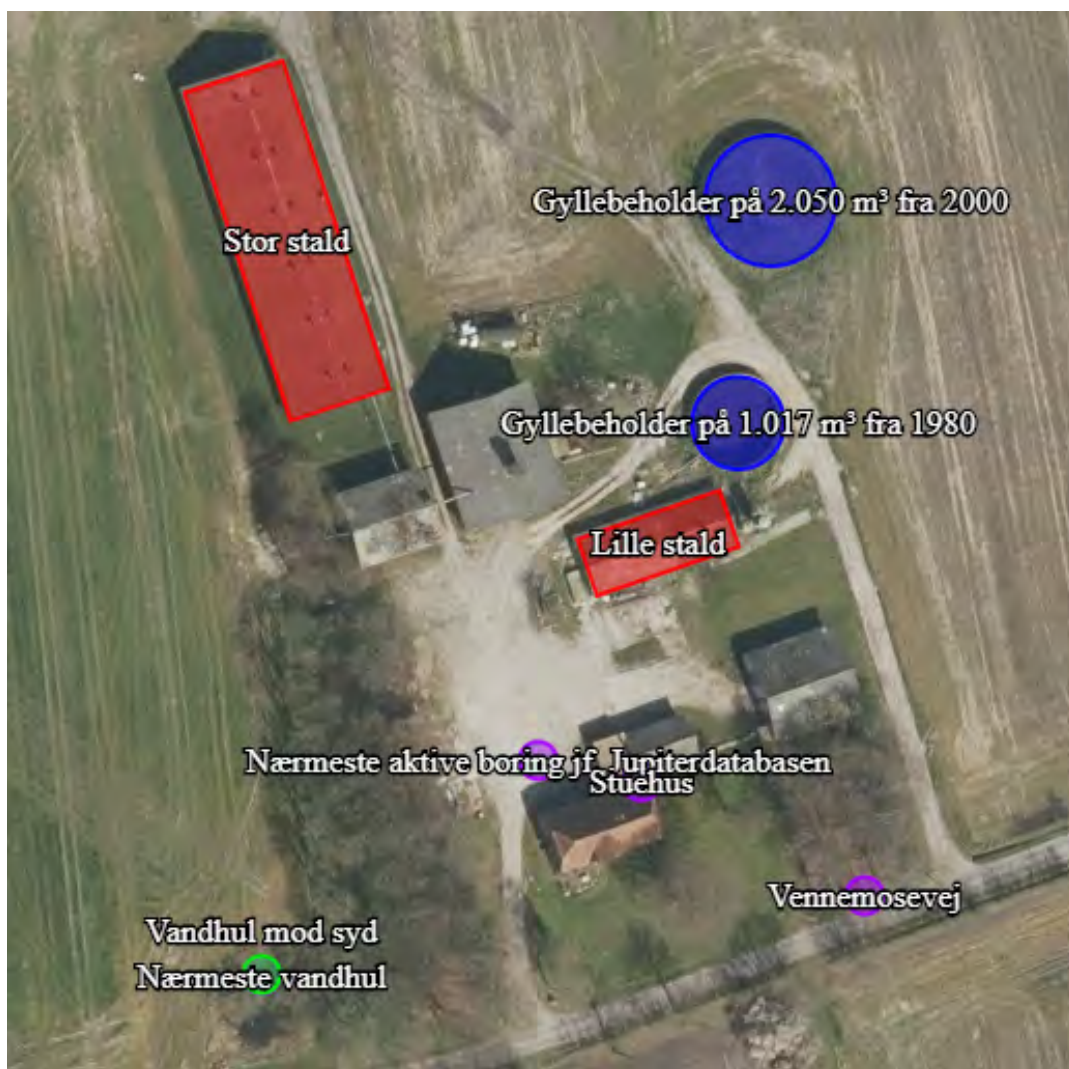
VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen):

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
Stor stald	1330 m ²	1027 m ² - drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
Lille stald	334 m ²	270 m ² - drænet gulv + spalter (33%/67%) til slagtesvin
Opbevaringslagre		Lagertype/gødningstype
Gyllebeholder fra 1980 på 1017 m ³		Flydende
Gyllebeholder fra 2000 på 2050 m ³		Flydende
		Areal m ²
		249 m ²
		500 m ²

Tabel: Oversigt over stalde og dyr

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Gødningsopbevaring og -håndtering

3. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
4. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
5. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Støj

6. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

7. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
8. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

9. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

10. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger indenfor 15 m fra gyllebeholderne, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle til drænsystemet.

Kemikalier og pesticider

11. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

12. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
13. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

14. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
15. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Naturressourcer

16. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
17. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes så anlæggene altid kører energimæssigt optimalt.

HØRINGER

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger, ejer af ejendommen og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 575 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest onsdag den 30. december 2020.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger

Miljøtilladelse til § 16b

Vennemosevej 60

6240 Løgumkloster

Ansøgning godkendelse af produktionsarealer i eksisterende
stald

Skema 219033 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger	Jørgen Peter Thorøe Bovlund Bjergvej 8 6535 Branderup J
Ejer af ejendommen	Hans Siegfried Oldsen Vennemosevej 60 6270 Tønder
Husdyrbrugets adresse	Vennemosevej 60 6270 Tønder
Ansøgers CVR- nummer	14575189
CHR-nummer	79348
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500016559
Matrikel-nr.	Matrikel: 9a - Høgslund, Abild m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Se pkt. 2.3
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	219033
Konsulent (D3)	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Vennemosevej 60, 6270 Tønder. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16b tilladelse efter bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.¹ De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Ansøgers CVR-nr. er angivet i ansøgningskemaet, idet det er vedkommende, der skal modtage kommunens regning for arbejdet med miljøtilladelsen. Ansøger lejer udelukkende de to stalde samt en mindre foderlade stik syd for den store stald. Resten af driften af står ejer af ejendommen for. Ejer står således for kontrol og vedligehold af gyllebeholderne samt udbringningen af gyllen.

---

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 718 af 08/07/2019

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	5
2. Husdyrbruget og det ansøgte	6
2.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5)</i>	6
2.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	7
2.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	7
2.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	8
2.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)</i>	8
2.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	8
2.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	8
2.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4)</i>	11
2.6 <i>Lugtemission (B6, B4)</i>	15
2.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	16
2.7.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	16
2.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, D1b)</i>	16
2.7.3 <i>Støv (B7, D1b)</i>	16
2.7.4 <i>Lys (B7, D1b)</i>	16
2.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	16
2.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	17
2.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)</i>	17
2.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	17
2.8.2 <i>Affald (B8)</i>	17
2.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	18
2.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	18
2.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	18
2.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	19
2.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	19
2.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	20
2.10 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	20
2.11 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	20
2.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	20
2.13 <i>Oplysninger om konsulenten (A4).</i>	21
3. Konklusion	21
4. Bilag	21

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at kunne overgå fra den nuværende produktionstilladelse til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer. Der sker således ingen udvidelse eller ændringer.

De nye regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Produktionsarealerne ændres ikke i forbindelse med denne ansøgning.

Over de senere år er der sket en effektivisering i svineproduktionen, der gør, at den daglige tilvækst er øget og endvidere efterspørger slagterierne større slagtesvin, hvorfor afgangsvægten er stigende. Ansøgningen er derfor erhvervsmæssig nødvendig.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Det eksisterende bygnings sæt ligger samlet. Den eksisterende stald, gyllebeholdere, øvrige driftsbygninger og stuehuset fremgår af figur 1 og bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og gyllebeholdere

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift

Dyreholdet på husdyrbruget har været uændret de sidste 8 år. Produktionsarealet er opmålt af ansøger (se bilag 2).

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stor stald	1330	Mekanisk ventilation	6 m	(#291620) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	1027
Lille stald	334	Mekanisk ventilation	6 m	(#291621) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	270
Sum						1297
Nudrift						
Stor stald	1330	Mekanisk ventilation	6 m	(#328208) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	1027
Lille stald	334	Mekanisk ventilation	6 m	(#328210) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	270
Sum						1297
8 års drift						
Stor stald	1330	Mekanisk ventilation	6 m	(#328209) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	1027
Lille stald	334	Mekanisk ventilation	6 m	(#328211) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	270
Sum						1297

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 2.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	Flydende				249
Gyllebeholder på 2.050 m ³ fra 2000	Flydende				500
Nudrift					
Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	Flydende				249
Gyllebeholder på 2.050 m ³ fra 2000	Flydende				500
8 års drift					
Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	Flydende				249
Gyllebeholder på 2.050 m ³ fra 2000	Flydende				500

Tabel 2: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Med en forventet produktion på ca. 8.000 slagtesvin ca. 30-120 kg kommer der ca. 5.045 m³ gylle pr. år. Hertil skal lægges regnvand fra ind- og udleveringsramperne

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt, idet der er 9,0 måneders opbevaringskapacitet i gyllebeholderne og kanalerne på husdyrbruget.

Der er ingen aktiv møddingsplads på husdyrbruget. Den gamle møddingsplads med lagune har tidligere været benyttet som vaskeplads. Pt. vaskes der ikke maskiner udendørs på husdyrbruget.

2.1.3 Drift af anlægget

Pasningen af slagtesvinestaldene varetages af en ansat. Ejer af ejendommen står driften af de øvrige ting på ejendommen, herunder aftager han gyllen og står for udbringningen i sin egen bedrift. Driften af staldanlægget er beskrevet i de følgende punkter. Derudover er der følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Før gyllepumpning tjekkes om der er plads i gyllebeholderen, der pumpes til
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg en gang om måneden
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres kontrol af el-installationerne i staldene og den lille foderlade af autoriseret el-installatør ved behov
- Der udføres egenkontrol af slukningsudstyr

Ejer af ejendommen står for:

- Udarbejder gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for arealerne tilhørende ejendommen
- Gyllepumpningen til gyllevogn overvåges

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Husdyrbrugets eksisterende stalde, driftsbygninger, gyllebeholdere m.v. fremgår af bilag 1. Der sker ingen nyetableringer eller ændringer af bygninger eller anlæg i forbindelse med det ansøgte.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har dyr på en række andre ejendomme i ejede og lejede stalde:

Bålstedvej 1, Bålsted Mosevej 1, Bovlund Bjergvej 8 og 1B, 6535 Branderup J, Bjergvej 4 og Fælledvej 7, 6240 Løgumkloster, Sommerstedvej 7, 6500 Vojens, Haverbækvej 4, Haverbækvej 7, Friskjærvej 15 og Mandbjergvej 3, 6520 Toftlund, Lerskovvej 2, Nitriskærvej 9 og Sindetvej 2, 6534 Agerskov, Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft og Tøndervej 9, 6630 Rødding.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskab og Kulturarv

Husdyrbruget ligger i landzone. Ud fra Plandata.dk² ligger husdyrbruget uden for udpegningerne Særlige værdifulde landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber, Geologiske bevaringsværdier og Kystnærhedszonen.

De eksisterende bygninger er primært opført i en blanding af røde, gule, rødbrune og lysegrå farver med vægge i mursten, metalplader og søstenselementer og med grå eternittage og rødt tegltag (stuehuset). Bygninger og siloer er op til ca. 7 m høje.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 8 overholdes.

Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste vandhul - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Lille stald	98
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	132

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stor stald	249
Gødningslager	Gyllebeholder på 2.050 m ³ fra 2000	330

Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Lille stald	250
Gødningslager	Gyllebeholder på 2.050 m ³ fra 2000	228

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stor stald	4820
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	4867

Tabel 3: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1

² <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stor stald	217
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	256

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Lille stald	34
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	67

Nærmeste vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stor stald	4568
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	4655

Vennemosevej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Lille stald	72
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	85

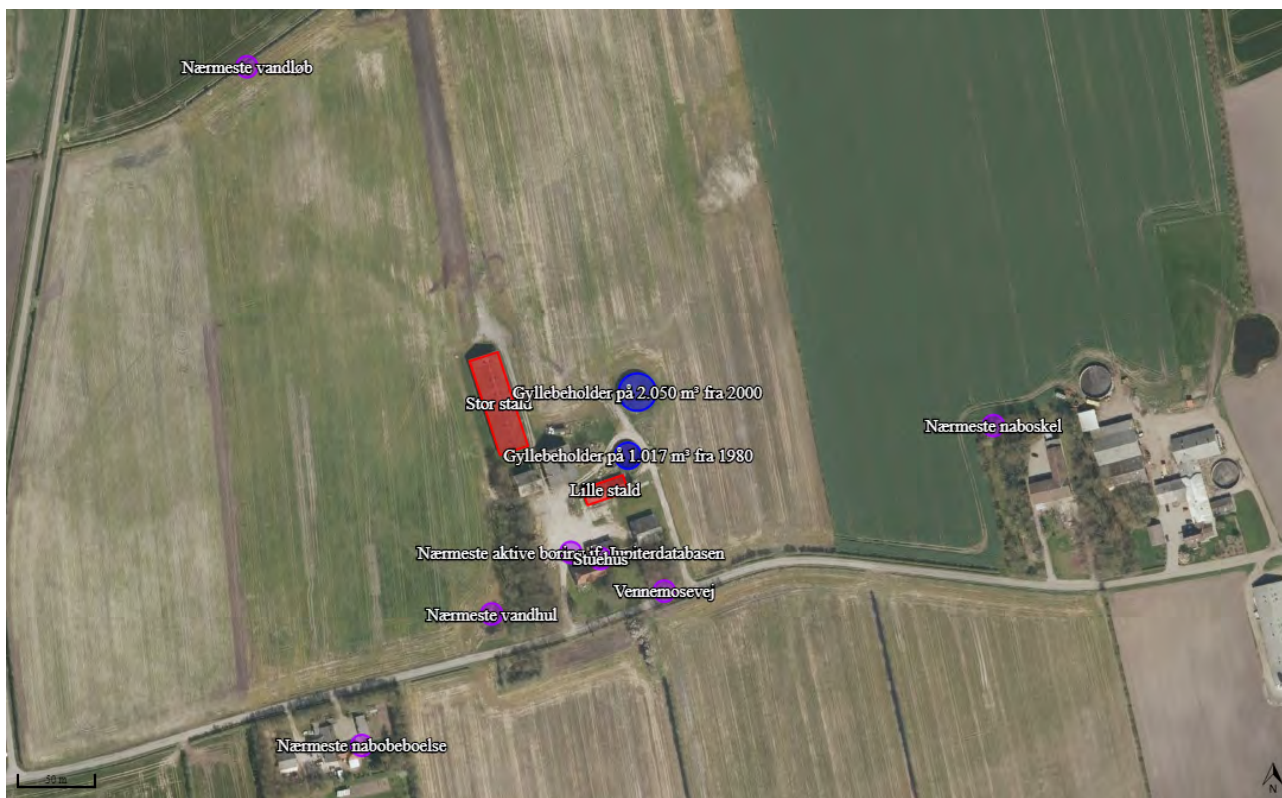
Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Lille stald	37
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.017 m ³ fra 1980	63

Tabel 3: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1 - fortsat

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet på figur 3 er vist nærmeste vandløb, naboskel, nabobeboelse, vandboring (egen boring), offentlige vej og beboelsen på husdyrbruget. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises.

Figur 3: Oversigtskort over nærmeste markører

2.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4)

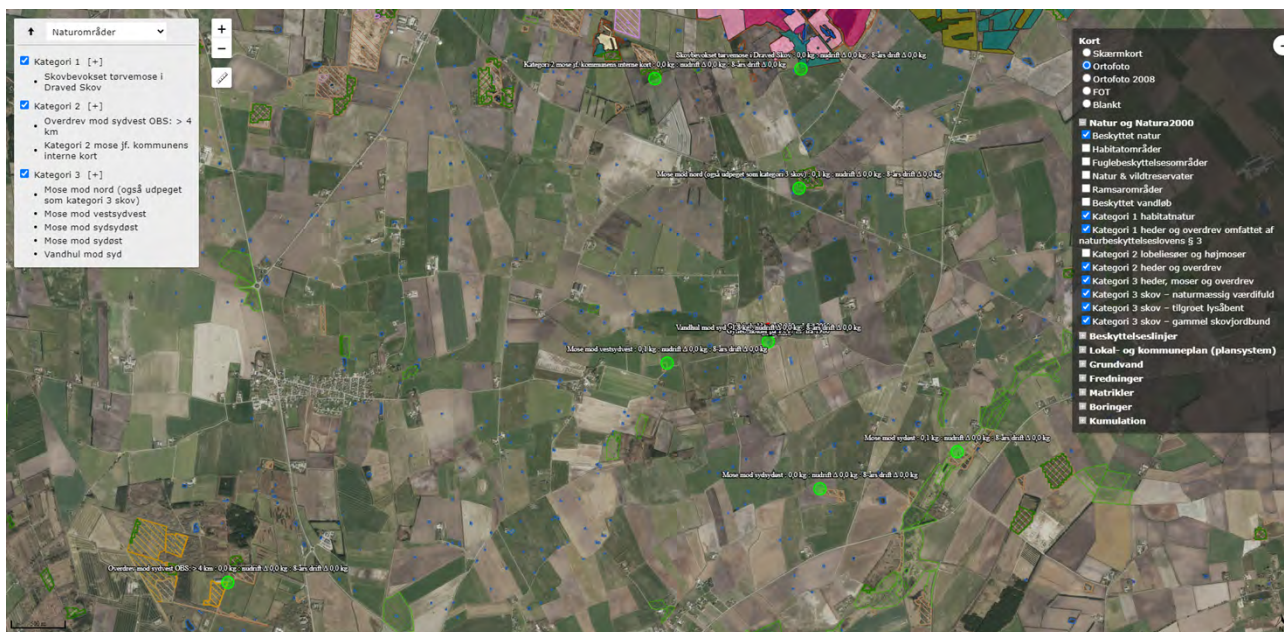
Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og golvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 4. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift på 2.509,7 kg NH₃-N/år.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2983,1	299,7	3282,8
Nudrift	2983,1	299,7	3282,8
8 års-drift	2983,1	299,7	3282,8

Tabel 4: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget.

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 4 og 5)

Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I tabel 5 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger uden for Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevoget med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

	mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Table 5: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kategori 2 mose jf. kommunens interne kort	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Vandhul mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	1,7
Mose mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose mod sydsydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose mod vestsydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Mose mod nord (også udpeget som kategori 3 skov)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev mod sydvest OBS: > 4 km	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Skovbevokset tørvemose i Draved Skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Table 6: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger i Natura 2000 habitat- og fuglebeskyttelsesområdet Kongens Mose og Draved Skov ca. 2,5 km nord for husdyrbruget (se figur 4). Beregningen i Husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldepositionen til skoven er på 0,0 kg N/ha/år i ansøgt drift. Da depositionen er mindre end 0,2 kg N/ha/år, som er det skrappeste krav til totaldeposition, er det ikke undersøgt, hvorvidt der ligger andre husdyrbrug, der kan påvirke naturområdet med ammoniak (kumulationsreglen). Beskyttelsesniveauet til kategori 1 natur er således overholdt.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområder er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev ca. 5,7 km sydvest for husdyrbruget. Tønder Kommune har endvidere på deres interne kort over kategori 1, 2 og 3 natur udpeget en mose ca. 2,6 km nordnordvest for husdyrbruget som kategori 2 natur. Beregningerne viser, at der er en totaldepositionen til områderne på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er en række moser ca. 1-1,6 km fra husdyrbruget (se figur 4). Mosen mod nord er desuden udpeget som kategori 3 skov (tilgroet, lysåbent). Ammoniakmerdepositionen til moserne er på 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8-årsdrift. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Der er indsat et ammoniakdepositions punkt ved nærmeste registrerede sø, som ligger umiddelbart vest for den vestligste indkørsel til husdyrbruget ca. 130-180 m fra staldene og gyllebeholderne. Søer er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven. Beregningen viser, at der er en merdeposition til søen på 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudrift og 8 års drift.

Bilag IV arter

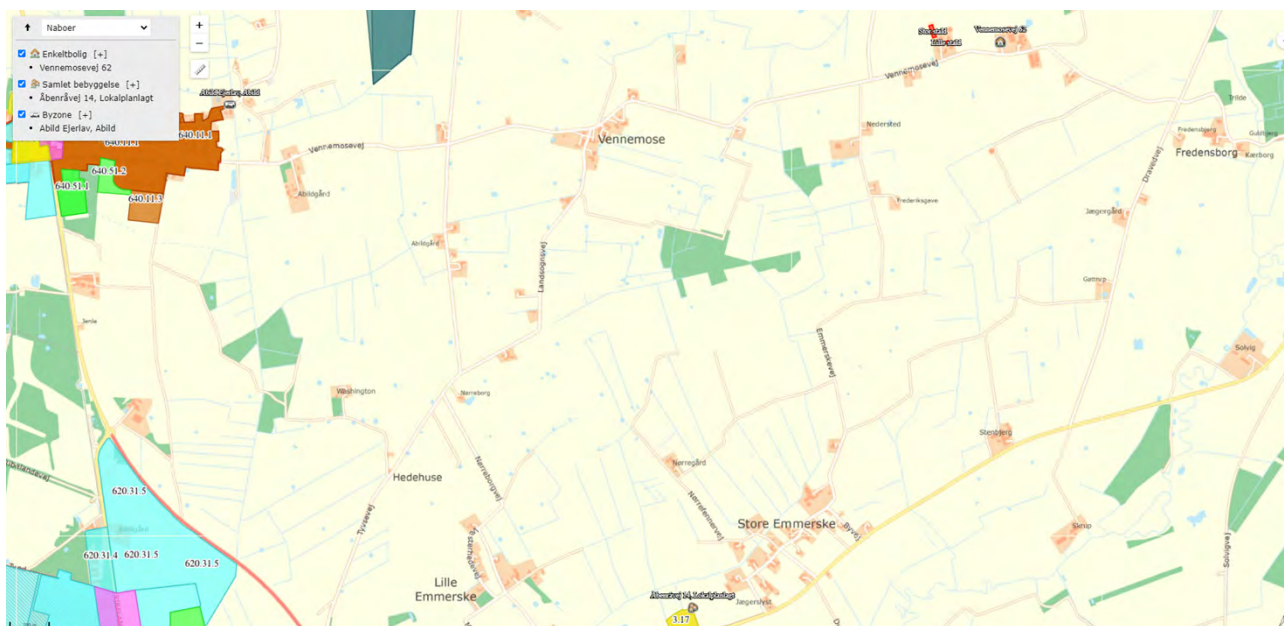
Ifølge Danmarks Miljøportal (<http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>) er der ingen registreringer af bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Figur 5: Kort over registreringer af bilag IV-arter mv. fra Naturdata på Danmarks Miljøportal

2.6 Lugtemission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningpunkter er udpeget i skema 219033 i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 6).

Figur 6: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til hverken nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone-/sommerhusområde, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelse uden landbrugspligt eller 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone-/sommerhusområde.

Naboen Vennemosevej 62 ligger tæt på husdyrbruget på Vennemosevej 64, men det vurderes, at der er mere end 100 m til centrum af staldene på dette husdyrbrug.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Vennemosevej 62	0	NY	190,7	190,7	346,1	Jå
Åbenråvej 14, Lokalplanlagt	0	NY	418,8	376,9	3289,5	Jå
Abild Ejerlav, Abild	0	NY	561,9	561,9	3747,1	Jå

Konsekvenszone: 575 m

Tabel 7: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

Nærmeste naboer er Vennemosevej 79 og 62. Vennemosevej 79 har landbrugspligt. Stuehusene på ejendommen ligger mere end 200 m fra nærmeste stald eller lager. Risikoen for at genere naboerne er derfor begrænset.

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet herunder.

2.7.1 Støj (B7, D1b)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning, indblæsning af foder i fodersiloer og tipping af foder i lader samt transport af dyr, korn, foder og gylle mv. Støjkloder fremgår af bilag 1.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporten til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg og andre maskiner. Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7, D1b)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transporten, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Kørearealerne rundt om staldene og ved gyllebeholdere er grusbelagte eller delvist grusbelagte, hvilket vil medvirke til at reducere risiko for støvgener. Veje fejes ved behov.

Som tidligere nævnt er det ejer af ejendommen, der står for udbringningen af gyllen.

Fodring sker som tørfodring.

Der vurderes således ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboerne.

2.7.4 Lys (B7, D1b)

Der er ingen udendørs belysning i forbindelse med driftsbygningerne. Ved stuehuset er der en enkelt lampe.

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved kornsiloer, lader, ind- og udleveringerne og gyllebeholdere.

Belysningen kan kun ses i begrænset omfang af forbipasserende, idet lyskilderne er delvis afskærmet af bygninger og beplantning. Pga. lyskildernes placering og afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes lys ikke at kunne genere naboerne.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Fluebekæmpelse sker ved rengøring og ved brug af godkendte strø- og udvandringsmidler.

Opbevaring af foder sker i de to fodersiloer ved den lille stald samt i fodersiloer i den lille foderlade. Der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.). Rottebekæmpelse står ejer af ejendommen for.

Med bekæmpelse af skadedyr vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via de to overkørsler fra Vennemosevej.

Tunge transporten sker primært i dagtimerne på hverdage. Det er ansøger selv der står for dyre- og fodertransporten. Kørsel af Gyllekørsel i høst kan ske uden for dette tidsrum.

Herudover er der kørsel med beboere og personales personbiler.

Antallet af transporter forventes at være stort set uændrede.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift og ansøgt drift antal/år
Foder (lastbil, kapacitet til ca. 24-36 ton)	ca. 75
Indlevering af dyr (lastbil, kapacitet til op til ca. 750 dyr, indsætter 475 stk. ad gangen)	ca. 17
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet til ca. 210 dyr)	ca. 38
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 100
Udbringning af gylle (gyllevogn, kapacitet til 25 ton)	ca. 202
Dagrenovation (lastbil)	ca. 52
Maksimalt i alt	ca. 484

Tabel 8: Skønnede antal transporter

Herudover er der kørsel i forbindelse med de øvrige driftsbygninger på ejendommen.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr lægges på opsamlingspladsen mellem den lille stald og gyllebeholderen. Døde dyr lægges på spalter og overdækkes af kadaverkap. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel- og kødbenmelsproduktion.

2.8.2 Affald (B8)

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Der er intet olie- og kemikalieaffald i forbindelse med slagtesvineproduktionen. Der er ikke kendskab til eventuelle affaldsfraktioner fra markbruget, som ejer af ejendommen står for.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie-/kemikalieaffald:				
Spildolie	-	-	-	-
Blyakkumulatorer	-	-	-	-
Olie- og brændstoffiltre	-	-	-	-
Rester af bekæmpelsesmidler	-	-		-
Spraydåser	I forrum i stalden	*	Genbrugsplads	50 stk.
Medicin	I forrum i stalden	Ingen rester – alt bruges		-
Kanyler i særlig beholder	I forrum i stalden	*	Genbrugsplads	ca. 1 boks
Batterier – alle typer	-	-	-	-

Fast affald:				
Lysstofrør	I forrum i stalden	*	Genbrugsplads	ca. 5 stk.
Jern og metal	Lægges ved staldene	Skrothandler	Skrothandler	0-1 ton
Diverse brændbart	I forrum i stalden	*	Afhentes fra Bovlund Bjergvej 8 af Vognmandsfirmaet Flemming Paulsen	ca. 100 kg

Tabel 9: Affaldshåndtering og mængder

*Alle affaldsfraktioner bortset fra metalskrot ved fx udskiftning af inventar tages med til Bovlund Bjergvej 8, hvor det samles.

Den benyttede genbrugsplads er Hølleskov Genbrugsplads ved Toftlund.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er ingen olietanke i forbindelse med staldene. Stalden opvarmes som udgangspunkt ikke. Ved udtørring af stalden efter vask benyttes en oliefyret varmekanon. Olien medtages fra Bovlund Bjergvej 8 i dunke.

Vaskemidler og strømidler medtages ligeledes fra Bovlund Bjergvej 8, hvorfor der normalt intet oplag vil være i staldene.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Foderet består af eget produceret korn samt en tilskudsblending. Foderet blandes på Bovlund Bjergvej 8. Foderet udfodres som tørfoder. Der fodres med en foderblending i løbet af et hold slagtesvin.

Normtallet for foder til slagtesvin ligger på 2,77 foderenheder pr. kg tilvækst. En foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af ca. 8.000 slagtesvin 30-120 kg vil det årlige foderforbrug ligge på maks. 2.000 ton.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til belysning, ventilation, gyllepumpe og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset og øvrige driftsbygninger.

Staldbygningerne er isolerede.

Type	Skønnet forbrug i nudrift og ansøgt drift
El	ca. 80.000 kWh
Diesel til varmekanon	maks. 1.000 l

Tabel 10: Skønnet energiforbrug før og efter

Ventilationssystemet er undertryksventilationssystemer med indtag af luft gennem vægventiler. Ventilationssystemerne er ca. 20 år gamle eller ældre. Der er luftindtag gennem loft eller vægventiler. Ventilationsmotorerne er traditionelle typer, og altså hverken LPC eller EC-motorer eller tilsvarende lavenergimotorer.

Alle ventilatorer vil blive vasket i forbindelse med vask af staldene (reducerer modstanden). Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlægget i staldene.

I den lille stald er der LED-belysning og i den store stald er der en blanding af LED-belysning og belysning med traditionelle lysstofrør og lamper.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg". Normtalsberegning kommer således frem til ca. 80.000 kWh til svineproduktionen. Da der er tale om et ældre ventilationssystem uden lavenergimotorer og traditionelle lysstofrør, vurderes el-forbruget at være inden for et forventeligt niveau.

Ved eventuelle udskiftninger af belysning eller ventilatorer, forventes installeret energibesparende typer.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

2.8.6 Vandforbrug (B8)

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stald, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i boligen. Vand kommer fra Abild Vandværk.

Type	Forbrug i nudrift og ansøgt drift
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning mv.	ca. 5.400 m ³

Tabel 21: Skønnet vandforbrug før og efter

Der er drikkekopper samt drikkeventiler over foderkrybberne. Evt. vandspild vil indgå i foderet.

Der er overbrusningsanlæg i staldene. Staldene sættes i blød med overbrusningsanlægget i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vand- og ressourcebesparende. Vask sker med koldt vand.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede produktion på ca. 8.000 slagtesvin 30-120 kg giver normtallene et vandforbrug på ca. 5.400 m³ pr. år.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra beboelsen ledes så vidt vides gennem septiktank til drænsystem og videre til vandløb. Der er intet toilet i forbindelse med staldanlægget. Der sker ingen ændringer af typen eller mængderne af sanitært spildevand som følge af det ansøgte.

Tagvandet fra bygningerne ledes så vidt vides til drænsystem og videre til vandløb. Der sker ingen ændringer af afledningen af tagvand. Der er derfor ikke udarbejdet et bilag med en ledningsplan.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 2.5-2.8.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se punkt 2.1.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Terrænet ved gyllebeholderne er forholdsvis fladt med en let skråning mod nordnordøst mod en lavning. Da der er ca. 315 m til nærmeste vandløb (mod nord) vurderes det, at gylle ikke vil kunne løbe til vandløbet, hvis en af gyllebeholderne kolliderer. Ved gylleudslip vil gyllen kunne inddæmmes ved at skubbe jord op i mindre vold, hvorefter opsugning/bortgravning kan iværksættes. På ejendommen står en traktor med frontlæsser der kan lånes til at dose jord op med. Alternativt rekvireres maskinstation.

Der er en enkelt afløbsrist midt i gårdspladsen, der er forbundet med drænsystemet. Da der ikke foregår andre aktiviteter på gårdspladsen end transporter, er risikoen for afløb af gylle eller fx olie og kemikalier meget begrænset.

Når ejer pumper gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker dette med gyllevogn med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholder.

Såfremt der skulle ske spild af olie eller kemikalier, står der savsmuld i forrummet.

2.10 Forslag til egenkontrol (B7)

Ansøger har ingen forslag til vilkår om egenkontrol.

2.11 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3050	300	3349
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3050	300	3349
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT 					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	3050				

Tabel 12: BAT-beregning

2.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet husdyrbruget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (knap 9 km til den dansk-tyske grænse i fugleflugt).

2.13 Oplysninger om konsulenten (A4).

Ansøgningen er udarbejdet af Cand. scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 17 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

3. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse efter de nye regler om fri produktion på de eksisterende produktionsarealer i staldene på Vennemosevej 60 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

4. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Lille stald:

Ansøger har opgjort produktionsarealet til 16 stier med 10,2 m² og 8 stier med 13,3 m² i alt 270 m².

Stor stald:

Ansøger har opgjort produktionsarealet til 10,7 m² for hver af de 96 stier i stalden. i alt 1.027 m².

